

OCENA Monodrama

Poslednji skok

SLAVKO PEZDIR

Peter Rezman: Skok iz kože
 režija Jaka Andrej Vojevec
 MGL in Gledališče Glej
 ponovitve 14. 12. 2009

V repertoarnem nizu koprodukcij je Mestno gledališče ljubljansko (MGL) v soprodukciji z Gledališčem Glej krstno uprizorilo monodramo *Skok iz kože*, kakor jo je po svoji z letošnjo literarno nagrado fabula nagrajeni zbirki pristnih knapovskih pripovedi (in predvsem po pripovedi *Skok čez kožo*) dramatisiral sam pisatelj Peter Rezman ter jo na komorno prizorišče Studia MGL postavil režiser Jaka Andrej Vojevec.

Brezimni protagonist domišljeno členjene in jedko tragikomične monodramske izpovedi je dvakrat invalidsko upokojeni nekdanji rudar in zavrženi klošar z družbenega dna pred pragom Kristusovih let. Zgovorni protagonist prav ob bučnem rudarskem prazniku, katerega bleščeča vrhunca sta parada rudarjev ter tradicionalni obred sprejemanja novincev v rudarski ceh (s skokom čez kožo), njegovo klavirno nadaljevanje pa brezciljno kolovratenje vse bolj opitih udeležencev

Foto Tone Stojko

GABER K. TRSEGLAV

praznovanja »od šanka do šanka«, postopoma izpove lastno tragično zgodbo življenjskega poraženca na zasebni, družinski, ljubezenski, poklicni in družbeni ravni ter se naposled po tem trdem in pokončnem obračunu s svojo preteklostjo in sedanjostjo odloči izvesti poslednji skok – iz neznosnega životarjenja v odrešilno smrt. Življenjska tragika v »lukno pod kotalkališčem« klošarsko odrinjenega zasvojenca z alkoholom, tobakom in občasno od gimnazijcev pridobljeno »travo« izvira iz preteklosti proletarske družine v hišniški kletni garsonjeri, zaznamovane s prezgodnjo smrtjo očeta – rudarja ter polšačevalsko vlogo matere samohranilke, ki sinu prepreči vsako ljubezensko zvezo, kar ga ob njegovi lastni cagavosti privede do položaja večnega devičnika. Izvira pa tudi iz njegove nepripravljenosti, da bi se po ravnanju in razmišljanju povsem prilagodil množici kopačev »črnega zlata« ter se med njimi s prostovoljnimi »rdečimi šihti« nemara dokopal celo do rudarskih privilegijev.

Režiser Jaka Andrej Vojevec je tragikomično dogajanje uvedel z dokumentarnimi videoposnetki tradicionalnega zbiranja rudarjev in skoka čez kožo (prispevek Mladena Stropnika in Premogovnika Velenje) ob značilnih koračnicah pihalnih godb ter ga postavil v »park« med abstraktno mestno skulpturo in klop (scenografka in kostumografka je bila Vesna Blagotinšek). Protagonistovo vse bolj trpko in temno osebno izpoved je smiselno kontrastiral s ponavljajočo se slavilno »rdečo nitjo« prizorov obrednega rudarskega skoka s soda, v katerih so prihajale na dan različne družbeno prepoznane in zaželeno vrednote rudarskega poklica. Realistične in veristične podrobnosti je prepletal s protagonistovo pesniško občutljivostjo, odprtostjo (zlasti očitno v interpretaciji abstraktne parkovne skulpture) in ranljivostjo.

Protagonist monodrame Gaber K. Trseglav je ob jezikovnem svetovanju Marka Mandiča in Tatjane Stanič prepričljivo osvojil velenjski krajevni govor in rudarski žargon ter z očarljivo razprtim registrom igralskih izrazil polnokrvno in pretresljivo oživil »poslednjo uro« životarjenja v klošarja degradiranega knapa v prepričljivih in razpoložensko raznovrstnih spominskih fragmentih iz životarjenja prezgodaj za smrt dozorelega in nikoli ljubezensko zadoščene slehernika.